

den előadásán, amelyet a beszámoló közöl, a füzet egész szellemén. Jól jellemzi ezt a vezető tanár, Szalatnai Richel Rezső bevezető soraiiban: „Ti vagytok a Madách-utcai diákok, az egyetlen szlovákiai magyar középiskola tanulói. Ez az intézet egy élet igényeit képviseli. Jelképe annak, amiért a szülők önvédelmi munkája az élet különböző síkjain harcol. Ezt az iskolát éppen azért kell magunknak is megtartani s hitelét növelni. Igényeket, célokat kell magunk elé tűznünk. A szépítés, haladás- fejlődés belső igényeit. Nem elég a napi munka, a lecke elvégzése. Ez kétségte- nélkül az első, a föltétlen. De ami utána jön s ami kiegészíti, ahol már ti is mint ve- zetők, teljesítők, szereplők és igazítók vesztek részt: az önképzőkör, ez a teljes- ség... Úgy tűnik, elég pontosan rájöttetek arra, hogy a több tudás, a jobb íztés, az emberibb magatartás ma a legfontosabb dolog.” A minőség-magyarság igénye a kisebbségi népcsoport igazi ereje. Ennek fejlesztésére, izmosítására, elmélyítésére törekszik a pozsonyi magyar középiskolai ifjúság. Önképzőköri tevékenysége híven szolgálja a nagy célt. A Schleicher László által életre hívott éneklő ifjúság rádió- ban, önálló hangversenyen ápolta és terjesztette az igazi magyar népdalt. Kitűnő pályatételek tudatosították az ifjúságban a magyarság életének nagy kérdéseit. A pályamunkák közül néhányat közöl a beszámoló. „Paraszság vagy polgárság”, „Egy nap életemből”, „Hogyan képzelem el a szlovák-magyar barátságot és együttműkö- dést?”, „A felvidéki magyartárs”, „A szlovákiai magyar irodalom”, „Jókai”, „Mik- száth”, „Zrínyi tanítása” a közölt dolgozatok. Mindegyikükből kiviláglik, hogy a po- zsonyi ifjúság számára ezek a kérdések többet jelentettek, mint egyszerű ifjúsági pályatételt: sokkal inkább azt, amire Szalatnai Ráchel Rezső a vezetőtanárunk tapint rá: eszmélni, jobban, világosabban és szebben látni.

Ebben a füzetben búcsúztatja a vezetőtanár a pozsonyi magyar képzőt és annak Móricz Zsigmond önképzőkörét. „A tűz nem alszik ki, ha szétszedik is, lán- gokra osztják!” Ez az önképzőkör alakította meg Pozsonyban az első szavalókó- rust, amikor az még nem volt erény, ez rendezte meg a pozsonyi diákok első Ady- estjét, ahol Bartók-műveket is játszottak. Közel tíz évvel ezelőtt Szalatnai Rezső hívta ezt az önképzőkört életre és most ő búcsúztatja. A megfogyott magyar népc- csoport kevés tanítójának lelkére köt, hogy maradjanak meg nevelőknek, szelíd, nyugodt embereknek, akik szellemi kincseket őriznek. Nehéz óráikban jusson eszükbe Kölcsey múlhatatlan igéje: „Mindig és mindenütt vannak, kevesen bár, kik a jót és szépet szeretik s az arra törekvők tetteit méltányolni tudják.”

A pozsonyi magyar ifjúság fedőlapnélküli egyszerű beszámolójából ilyen szel- lem árad felénk. Csak áhíthatos lélekkel szólhatunk róla. Tulajdonképpen minden magyar nevelőnek kezébe kellene adnunk ezt az egyszerű füzetet s mindannyiunk- nak könyvnélkül kellene megtanulnunk az útműtató leckét, amelyet a pozsonyi ifjú- ság ad nekünk: így kell élni a magunkrahagyottságban, így kell hinnünk az elár- vultságban és így kell dolgozni, alkotni a kilátástalanságban.

Krammer Jenő.

Raj Hona Mária: Alltagsleben in Gesprächen. Német beszélgetések. (Be- nediect—Haas beszélgetési módszer.) Pantheon kiadás.

Ezzel a kis könyvvel valóban értékes, német társalgási segédeszközt nyer- tünk. A szerző előszavában ugyan minden érdemet a módszer megteremtőjének S. Benediect Ednának tulajdonít, nyugodtan hozzátehetjük azonban, hogy kis német tár- salgási könyvében olyan ügyesen oldja meg feladatát a német-magyar életterületre alkalmazva a tárgyköröket, hogy méltán önálló, eredeti alkotásnak tekinthetjük ki- sserletét. Haladók részére aránytalanul nehezebb jó könyvet szerkeszteni, mint kez-

dőknek, akiknél a nyelv módszeres felépítése önmagától kínálkozik. Raj Ilona Mária kis könyvéről elmondhatjuk, hogy igen élénk, ügyes beszédanyagot dolgoz fel, elvezeti olvasóját az élet minden területére, a művelt ember gondolatvilágába, közben valóban élő szókincset és fordulatanyagot nyújt, úgyhogy, akinek nincs alkalmi németek közt forgolódnia, ebből a könyvecskéből tényleg igen sokat meríthet, nagyon hasznos és tetszetős kifejezési készséget sajátíthat el. Amellett a különböző tárgykörök természetesen kapcsolódnak, nincs a könyv felépítésében semmi mesterkélt-ség; a szerepeltetett személyek életkörülményei, német-magyar rokoni kapcsolatai, úgy fejlesztik tovább a beszéd fonalát, mintha csak egy regényt olvasnánk. Ezzel minden tankönyv íztől mentesül a német beszélgetések gyűjteménye. Kár, hogy sajátóhiba itt is több akad a kelletténél, szerencse még, hogy nem olyan természetűek, amelyek a német nyelvben már haladottabb fokon levő olvasót félrevezethetnék. Általában megismételhetjük, hogy igen értékes, valóban élő nyelvi anyagot nyújtó kis könyvet nyertünk ebben a német társalgási gyűjteményben, amelyhez könnyen áttekinthető szótárt és ügyesen megválogatott híres idézetek koszorúját is illesztett az érdemes szerző. Művét melegen ajánlhatjuk mindenkinek, aki a beszélt német nyelvvel óhajt megismerkedni.

Krammer Jenő.

NEVELÉS ÉS ÉLET.

Gróf Széchenyi István születésének 150. évfordulóját ünnepli nemzetünk. A magyarság legnagyobb művelődéspolitikusáról és nemzetnevelőjéről a következő számunkban emlékezünk meg.

A Hitler Adolf-iskolák.

A közösségnek élő, fejlett faji vonásokkal rendelkező egységes népi-politikai vezetők nevelése a német nevelésrendszer egyik legkomolyabb törekvése. Ez a törekvés hívta életre 1937. január 17-én a pártpolitikai vezetőit nevelő Ordensburg előkészítő iskoláját a H. A.-iskolát. Rendeltetése, hogy az ifjúság politikai vezetésre alkalmas képességekkel rendelkező értékes elemeit már szinte gyermekkorban, a szülők gazdasági helyzetére való tekintet nélkül (a szülők párttagsága sem feltétel) a német nép széles rétegeiből kiválassza.

Mivel ezidén nyílt meg a 6. évig tartó iskola 4. évfolyama, a gyakorlat során néhány bevált szempont állandósult és így a válogatás bizonyos módszere is kialakult már. A Jungvolk megfelelő tagjai egy évi megfigyelés alapján az u. n. előzetes kiválasztó telepre (Vor-Ausbildungslager) kerülnek, honnan 1/4 részük a tulajdonképpeni kivá-

lasztó táborba (Ausleselager), majd innen ismét csak egy részük, mondhatnánk a kiválogatás szakiskolájába, a H. A.-iskolába jut.

Mivel a párt a közben lemaradók további fejlődését is figyelemmel kíséri, a kiválasztó táborba jutás már magában is nagy kitüntetés.

A kiválasztás során a *jellembeli, testi és szellemi* alkalmasságot (erőt, ügyességet, bátorságot, fáradalmak, fájdalmak elviselésének képességét, bajtársi szellem megnyilatkozását stb.) vizsgáló módszerek egyre finomulnak és a teljesítmény követelmények is fokozatosan növekednek úgy, hogy csak a valóban minden tekintetben legkiválóbbak juthatnak a H. A., majd pedig a párt politikai vezetőit nevelő iskolába.

A H. A.-iskolák a 6. év végén (a tanulók 12 éves korban kerülnek be) érettségi bizonyítványt adnak, ezért tantervük a középiskolák tantervéhez igazodik. Az idegen nyelvek közül az olasz